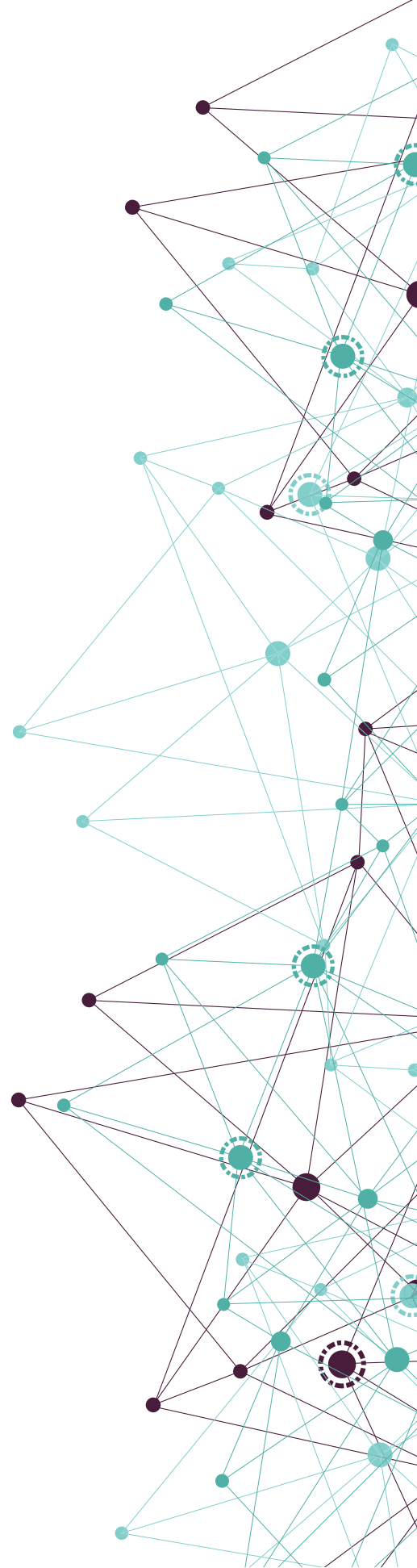

Rapide, mobile, capabile să dea un răspuns asimetric unui adversar superior.

Află cum trebuie să-și revizuiască Republica Moldova soluțiile de apărare

MATERIALUL ESTE ELABORAT ÎN CONTEXTEL PROIECTULUI „CAMPANIA DE INFORMARE PRIVIND OBIECTIVELE POLITICILOR DE SECURITATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA” IMPLEMENTAT DE PLATFORMA PENTRU INIȚIATIVE DE SECURITATE ȘI APĂRARE (PISA) ȘI SUSȚINUT DE CENTRUL DE LA GENEVA PENTRU GUVERNAREA SECTORULUI DE SECURITATE (DCAF), ÎN CADRUL PROIECTULUI „CONSOLIDAREA GUVERNĂRII SECTORULUI DE SECURITATE ÎN MOLDOVA”, FINANȚAT DE SUECIA.

Volatilitatea și imprevizibilitatea acțiunilor militare pe frontul ucrainean ridică în fața sectorului de apărare al Republicii Moldova noi sarcini de importanță crucială. Țara trebuie să-și sporească rapid reziliența în eventualitatea unui scenariu sumbru, iar acest lucru necesită noi soluții de apărare, anulând practic conceptele din vechea doctrină militară a țării. Ceea de ce ar fi nevoie acum sunt trupe militare active, cu un nivel ridicat de reacție și mobilitate, care ar fi capabile să dea un răspuns asimetric în raport cu un adversar superior din punct de vedere numeric și tehnologic.

Motive ce recomandă revizuirea

Eforturile depuse până acum, lasă impresia că statul mizează pe acțiuni de lungă durată. Se optează mai degrabă pentru o strategie standard de dezvoltare a capacităților de apărare. Aceasta implică o abordare complexă și graduală, dar și rezultatele care ar apărea într-un orizont de timp îndelungat și într-un context de securitate favorabil.

Un exemplu este achiziția unor sisteme complexe de echipamente militare gen sisteme radar. Deși necesară, măsura enunțată de autorități este discutabilă din perspectiva prioritizării eforturilor și resurselor. Realizarea măsurii consumă importante resurse instituționale, ce ar putea fi direcționate pe domenii de reformă ce răspund amenințării imediate. Discutabilă pare și reanimarea sistemului de mobilizare a rezerviștilor. Intenția ridică câteva semne de întrebare, întrucât conceptul este „moștenit” de la defuncta URSS, iar relevanța acestuia s-a pierdut în timp. În contextul actual, rigorile față de funcționalitatea și mobilitatea de trupe în caz de o fază activă a acțiunilor militare impune parametri geografici rezonabili. Spre deosebire de Ucraina – stat cu un teritoriu peste media europeană – spațiul geografic al Republicii Moldova nu asigură adâncimea strategică necesară. În plus, conceptul de apărare totală (din engleză: total defense) impus de Doctrina militară a Republicii Moldova, pe care de altfel pare să se mizeze prin exersarea mobilizării rezerviștilor, a fost practic anulată în anul 2011, odată cu reforma poliției de frontieră soldată, printre altele, cu desființarea trupelor de grăniceri. Acestea asigurau condiții minime pentru organizarea apărării, implicit desfășurarea mobilizării rezervelor. Absența departamentului trupelor de grăniceri impune revizuirea conceptului de apărare totală și, implicit, pe cel al mobilizării rezervelor de apărare. De asemenea, apărarea pozițională specifică războiului clasic și care a fost actuală în conflictul militar din 1992 este puțin probabilă în contextul actual, în condițiile în care intențiile geopolitice ale Moscovei sunt complet diferite.

Experiența Ucrainei confirmă nevoia unui răspuns asimetric în raport cu un adversar superior din punct de vedere numeric și tehnologic. Tot din experiența vecinilor putem deduce că succesul pe câmpul de luptă este condiționat de experiența și nivelul de pregătire al forțelor combatante. În eventualitatea unei invazii terestre, acestea vor trebui să dea un răspuns rapid și determinant forțelor inamice. Acest lucru necesită profesionalizarea în corpore a forței combatante active, care în mare parte este menținută actualmente de militari în termen.

Măsura respectivă urmează a fi implementată prioritar și imediat, în pofida oricăror costuri. Astfel, devine tot mai clar că e nevoie de crearea unor forțe active, cu un nivel ridicat de reacție și mobilitate.

Exigență de grad zero față de forțele armate: reacție imediată în cazul unei intervenții militare

Capacitatea limitată a sectorului de apărare de a face față amenințării militare din partea Federației Ruse este o problema de prim rang cu care se confruntă Republica Moldova în construcția rezilienței. Un șir de eforturi naționale sunt orientate spre redresarea acestei situații, un exemplu fiind urgentarea procesului de elaborare a documentelor strategice din domeniul securității și apărării. Aceste documente urmăresc să înfăptuiască tranziția de la sistemul militar moștenit din perioada sovietică, bazat pe fragmente de capabilități de război clasic și depășit din punct de vedere logistic. Un sistem modern trebuie să fie capabil nu doar să răspundă rigorilor actuale de securitate, dar și să țină pasul cu transformarea și adaptarea la noi condiții, în caz de necesitate. Totuși, deși documentul primar – Strategia securității naționale (SSN) – stabilește direcțiile generale de acțiune în domeniul apărării, unele dintre aceste direcții trebuie substanțial revizuite, în special fiind vorba de cele cu un orizont de implementare îndepărtat (ex. 2030). De exemplu, se impune nevoia renunțării la proceduri de operare și sisteme de armament vechi, care încetinesc viteza și puterea de proiecție a forței militare. Pentru a face față dinamicii și cerințelor reale de securitate, forța militară trebuie să fie agilă (cu un nivel ridicat de mobilitate), având scopul angajării imediate, a hărțuirii și lovirii centrului de gravitație (din engleză: center of gravity) al adversarului, în eventualitatea unei invazii militare. Realizarea acestui concept ține mai mult de voința politică de la Chișinău decât de asistența externă, deoarece în mare parte este condiționată de profesionalizarea radicală și în corpore a efectivului combatant activ. Măsura ar aduce un șir de beneficii strategice, în special descurajarea militară pe termen scurt și finalizarea în termeni optimi a reformei militare. Simultan, reforma ar asigura continuitatea procesului de integrare europeană. Deși recomandările respective impun decizii îndrăznețe, acestea sunt absolut necesare pentru reducerea riscului unei invazii militare. Rămâne la discreția factorilor de decizie naționali să aleagă între opțiunea de a-și asuma sarcina de profesionalizare a forțelor combatante active sau de a miza în continuare pe protecția forțelor armate ucrainene.

Află mai multe din opinia integrală:
<https://shorturl.at/YHO8W>